

Imperator

Maailman suurin laiva saapui New Yorkin satamaan kesäk. 19 päivä 1913, tehden niinkutsutun "Maiden Voyage" Cherbourgesta New Yorkiin 6 päivässä 5 tunnissa ja 55 minutissa.

Ensi matkallaan tuo jättiläinen toi 250 ensi- 330 toisen- ja 1,000 kolmannen luokan matkustajaa sekä 1,600 luokattomia "Steerage" työläismatkustajia. Siis neljä tuhatta matkustajaa. Laiivan miehistöön kuuluu 1,130 miestä, 4 kapteenia ja ylikapteeni viides, siihen vielä muut päällystöön kuuluvat herrat. Laiva on viimeinen tähän asti saavutetuista mestarinäytteistä merenkulkualalla suuruuden, ylellisyyden ja mukavuuksien puolesta, kun otetaan huomioon vaan ensiluokkalaismatkustajan mukavuudet. Imperator on 919 jalkaa pitkä, 98 jalkaa leveä, 92 jalkaa korkea, kantavuus 50--70 tuhanteen tonniin. Koneisto on 62,000 hevosvoimainen. Kapteenin komennussilta (täkki) on 90 jalkaa yläpuolella merenpinnan. Kolme savutorvea on 69 jalkaa yläpuolella vielä kapteenin sillan.

Vertailun vuoksi mainittakoon maailman nopeimman laivan "Mauretania" koko. Mauretania on 790 jalkaa pitkä, 88 jalkaa leveä, 80 jalkaa korkea, kantavuus ollen 45,000 tonnia. Se on siis 120 jalkaa lyhempi, 10 jalkaa kaapeampi, mutta sen koneisto on 68,000 hevosvoimainen, joten sen kulkunopeuskin on 26 solmuväliä, jota vastaan Imperatorin vaan 21 $\frac{1}{2}$. Mauretania paras päivän ajo on 676; Imperatorin 556 mailia.

Imperator on 16 kerrosta korkea, josta kuusi on tavaraa, lastia ja hiiliä y. m. varten. Kym-

menen eri tasannetta, täkkiä, on matkustajain käytettävänä, niistä seitsemän on varattu ensiluokan matkustajille. Siitä voi arvata mitä jää "luokattomille", kun kolme vaan on jätetty toisen ja kolmannen luokan matkustajille.

Laiva on tullut maksamaan 6 miljoonaa dollaria ja on sitä rakentanut 1,800 miestä kolme vuotta. Päivän ajo on laskettu tulevan maksamaan \$100,000 dollaria. Langaton sähkölennätinlaitos lähettää sanomia 1,500 mailin päähän. Pelastusveneitä on 83 ja 2 moottorivenettä, joilla on sähkölennätinlaitos itsellään. Suurin ankkuri painaa 26,445 paunaa, pienen 4,900; kaikkiaan on 5 ankkuria, joissa on köysinä 640 syltä pitkät teräskaapelit.

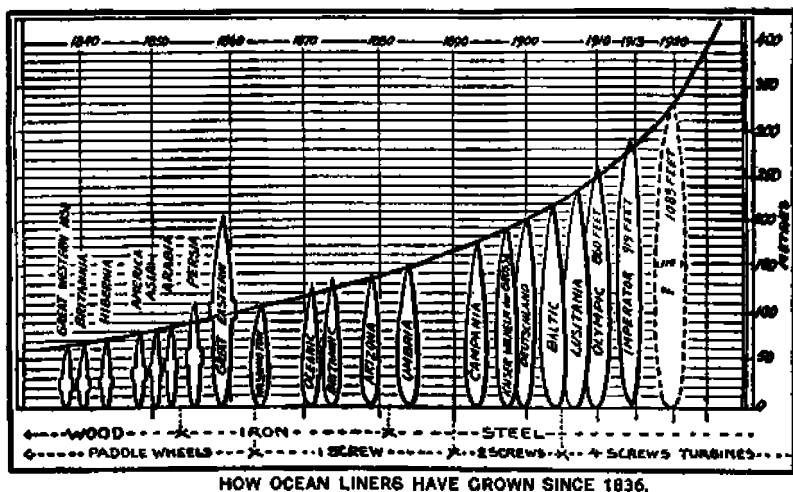
Ne seitsemän kerrosta on sisustettu kaikkein hienoimmasti. Keisarilliseen huoneustoon, joka on ylellisin, kuuluu 12 eri huonetta, kaksi kylpyhuonetta, ruokasali, keittiö, palvelijain huone ja matka-arkkujen säilytys huone, erityinen kävelytäkki, jonka talvisaikaan voi sulkea tuulilta ja tuisuilta erityisillä lasiovilla. Matka yli meren kahdelta matkustajalta palvelijalta ja koirilta yhteensä siinä huoneustossa mak-saa 5,000 dollaria.

Kun kävelee laivan kannella, niin tuskin uskoo olevansa laivassa. Niin suuren vaikutuksen tekee koko laitos mahtavine saleineen. Ensi sali, johon matkustajat tulevat, on 95 jalkaa leveä ja 69 jalka pitkä. Pääsalonkiin johtaa kolmet leveät rappukäytävät. Roomalainen kylpylaitos on kaksi kerrosta korkea, rakennettu marmorista. Se on 65 jalkaa pitkä ja 41 jalkaa leveä ja keskellä on

uimalammikko, 39 jalkaa pitkä, 21 jalkaa leveä ja 9 jalkaa syvä. Kylpylaitokseen kuuluu vielä turkkilainen höyry- ja kuivalämmin kylpyhuoneet sekä erityiset mineraali- ja suihkukylvyt. Parturit, kynsien leikkelijät, kähertäjät y. m. kuuluvat tietysti joukkoon, puhumattakaan lääkäreistä, sairaahuoneista ja hoitajista. Heti seuraavalla tällä tai tasanteella on voimistelusalit, jossa on kaikki voimistelu- ja urheiluvälineet. Suuressa ruokasalissa on 600 pöytää,

48,000 paunaa tuoretta lihaa, 48,000 tusinaa munia, 121,000 paunaa perunoita, 27,000 paunaa kasviksia, 10,650 paunaa lintuja, 9,000 paunaa kaloja, 12,500 quarttia maitoa, 400 paunaa teetä, 7,000 paunaa kahvia, 800 paunaa sieniä, 30,000 pyyheliinaa, 9,700 lakanaa, 50,000 salvetta, arviolta noin \$50,000 dollarin edestä linatavaroita.

Yksi todiste siitä, miten työläisten täytyy yrittää pitäessään jättäiläistä likkeellä, tuli jo ensi

Kuinka valtameriläivat ovat kehittyneet sitte v. 1836

joihin sopii 6 henkilöä jokaiseen syömään. Kapakoita on useita herrasväen ja työväen osissa laivaa, joten ei janoon tarvitse kuulla matkalla. Kukkais- hedelmä- ja kirjakaupat y. m. ovat tietysti myös saaneet tilansa.

Laivalla painetaan jokapäiväisen lehti, joten ei tuo 4,000 henkeä käsittävä joukkue tarvitse olla ilman uutisia matkalla. Matkalle lähtiessä otti laiva mukaansa

matkalla näkyviin, kun lämmittäjiä oli niin vähän, että melkein näännyivät matkalla. 50 miestä täytyi ottaa "luokattomista" matkustajista auttamaan. Merkillistä vaan, että tänäkään uuden laivan työläismatkustajain mukavuuksista ei kannata puhua mitään — sen tuntee jokainen siirtolainen liian hyvin, sillä kohtelu ja mukavuudet ovat melkein samat työläisille kaikissa laivoissa.

W. H.